

Gecombineerde commissievergadering

Conceptverslag gecombineerde commissievergadering van 11 juni 2025

Aanwezig: De dames Beuling, Eshuis, Hoving, Kuiper, Leenders, Lenting, Lodeizen, Plas en Woortman en de heren Bartelds, Bos, Boter, Ten Brink (dijkgraaf), Duintjer, De Graaf, In 't Hout, Janssen, Kooistra (secretaris-directeur), Van Mensvoort, Mooijman (voorzitter), Schaafsma, Visser, De Vos, Wolters en Wortelboer

Tevens: de dames Hidding en Stegeman (verslag) en de heer Heugens

Afwezig:

1. Opening

De heer Mooijman opent de vergadering en heet een ieder welkom.
De onderwerpen worden behandeld overeenkomstig de agenda.

2. Mededelingen

De heer De Graaf vraagt of bij een gecombineerde commissievergadering de fractieopvolgers niet aan tafel horen te zitten, zij maken in principe ook deel uit van de commissies.

De heer Ten Brink antwoordt dat het algemeen bestuur heeft besloten dat de gecombineerde commissie alleen bestaat uit de leden van het dagelijks en algemeen bestuur.

3. Jaarstukken 2024

De heer In 't Hout vraagt n.a.v. punt 7.8.2 op pagina 20 of bekend is welke bestrijdingsmiddelen in het effluent van de RWZI zitten en waar deze vandaan komen.

Mevrouw Woortman antwoordt dat er inderdaad gewasbeschermingsmiddelen in het rioolstelsel worden aangetroffen. Dit kan via indirecte lozingen of particulier gebruik in het rioolstelsel terechtkomen. Er is geen aanwijzing wat dit concreet kan zijn. Het zijn bronnen waar het waterschap weinig invloed op heeft.

De heer In 't Hout vraagt n.a.v. punt 7.9.3, wat de bron is van overschrijding van kwik.

Mevrouw Woortman geeft aan dat er op dit moment onderzoek gedaan wordt naar de bron van het aangetroffen kwik. In juli wordt hier uitsluitsel over verwacht.

De heer In 't Hout vraagt op welke 20-tal KRW stoffen wordt gemonitord in 2026.

Het antwoord wordt opgenomen in een kader.

antraceen
benzo(a)pyreen
benzo(b)fluorantheen
benzo(ghi)peryleen
benzo(k)fluorantheen
bis(2-ethylhexyl)ftalaat (DEHP)
cadmium
dicofol
fluorantheen
hexachloorbenzeen
hexachloorbutadieen
kwik
lood
pentachloorbenzeen
perfluoroctaansulfonaat
quinoxifen
som 29 dioxines (Bbk, 1-10-2010: als TEQ)
som a-, b-, c- en d-HCH
som C10-C13-chlooralkanen
som HBCD (technisch mengsel, niet-gespecif. broom-posities)
som heptachloor en cis- en trans-heptachloorepoxide
som PBDE28, 47, 99, 100, 153, 154
tributyltin (kation)

Een deel van deze stoffen moeten in biota (vis of schelpdier) gemonitord worden omdat we ze niet goed genoeg in water kunnen meten. Niet goed genoeg betekent dat de rapportagegrens van de stof boven de norm ligt. Bijvoorbeeld: de rapportagegrens is 0,8 ug/l en de norm is 0,01 ug/l.

De heer In 't Hout vraagt, naar aanleiding van pagina 41 wat de besparing is door de werkzaamheden in stedelijk water in de gemeente Assen zelf te doen in plaats van uit te besteden aan de gemeente.

De heer Van der Laan geeft aan dat het waterschap volgend jaar het stedelijk onderhoud voor het eerst zelf uitgevoerd. Afgelopen jaren is het onderhoud uitgevoerd door de gemeente Assen, inclusief exotenverwijdering. De uitvoering moet de komende jaren uitwijzen of het uit kan.

Mevrouw Lodeizen vraagt wat het voor het waterschap betekent dat het beregeningsbeleid vanuit het grondwater in het Drentse Aa-gebied niet natuurbeschermingswetproof is (bladzijde 13, punt 6.3.1).

Mevrouw Woortman geeft aan dat het waterschap nog in gesprek is met de provincie om te komen tot werkbare afspraken. Dit in samenwerking met de Drentse collega-waterschappen.

De heer Bos vraagt of het budget van € 9.3 miljoen voor MasterPlan Kaden voldoende is om de openstaande projecten uit te voeren.

De heer Bartelds bevestigt dit.

De heer Bos vraagt naar de monitoring van de watervlakte bij de wilduittreedplaatsen.

Mevrouw Woortman geeft aan dat de monitoring van de waternavel gebeurt op verschillende locaties. Er wordt hierbij o.a. gekeken naar het effectief verwijderen en hoe snel de plant zich verspreidt.

Mevrouw Leenders vraagt naar aanleiding van 6.3.3 'onderzoek grondwateronttrekking Veenkoloniën en Westerwolde' of het plan van aanpak gedeeld kan worden..

Mevrouw Woortman geeft aan dat het plan van aanpak een intern werkdocument is maar dat deze in het kader van transparantie in iBabs geplaatst wordt.

Mevrouw Leenders vraagt naar de doorspoelproef bij het Lauwersmeer.

Mevrouw Woortman antwoordt dat de doorspoelproef Lauwersmeer een initiatief is van Wetterskip Fryslân samen met waterschap Noorderzijlvest waarbij extra IJsselmeerwater ingelaten wordt om de waterkwaliteit te verbeteren.

Mevrouw Leenders vraagt naar aanleiding van pagina 70 'werkplaats Veele' of het al vast staat dat er nieuwbouw komt.

De heer Van Mensvoort geeft aan dat hier nog geen duidelijkheid over is en er nu intern met een aannemer naar wordt gekeken. Een voorstel hieromtrent wordt geagendeerd voor het algemeen bestuur.

Mevrouw Kuiper vraagt ook wat er bedoeld wordt met project realisatie Hunze dat in de 'nazorgfase' zit (pagina 62).

Mevrouw Woortman antwoordt dat het waterschap in gesprek is met de provincie over de projecten Rolderdiep en Amerdiep waarbij gezocht wordt naar een optimale oplossing omtrent de grondaankopen/ruil. Hierbij wordt de afweging gemaakt of het effect groot genoeg is om het project uit te voeren.

De heer De Graaf geeft aan dat hij meerdere vragen heeft die hij op schrift zal aanleveren. De vragen en antwoorden worden als bijlage bij dit verslag gevoegd.

De heer De Graaf vraagt naar de stand van zaken inzake de VKA daar de tekst in de jaarstukken hetzelfde is als voorgaand jaar.

De heer Ten Brink geeft aan dat er vertraging is die meerdere oorzaken kent. Onder meer door de wisselingen van de gedeputeerden (vierde gedeputeerde op dit dossier) en de vragen die zijn gesteld in de staten van Groningen. Het waterschap heeft zijn 'huiswerk' gedaan en ook de bedrijven zijn in zekere mate klaar voor een transitie. Er zijn allerlei juridische vragen tussendoor gesteld, privaat en publiek en de mogelijke vermenging daarvan. Die vragen zijn allemaal beantwoord maar kost wel tijd. De positie van het waterschap is glashelder. Er ligt een uitspraak van de rechter uit 2016 die dat ook ondersteunt. De VKA behoort niet tot de taak van het waterschap.

Volgende week is er directieoverleg met de provincie en daarna gaat de heer Ten Brink kennismaken met de nieuwe gedeputeerde van dit dossier en wordt gekeken of er voortgang te boeken valt.

Mevrouw Lenting vraagt of het herstel van de oude kademuren van de jachthaven Meerstad in het Zuidlaardermeer in het restantbedrag van € 399.000,- zit (pagina 71).

Dit antwoord wordt opgenomen in een kader.

Het herstel van de oude kademuren in de jachthaven van Meerzicht wordt niet betaald vanuit het aangegeven restantbedrag, maar wordt bekostigd vanuit het exploitatiebudget Groot onderhoud keringen.

De heer Boter vraagt of het bedrag gekoppeld aan onrechtmatigheid van de aanbestedingen acceptabel is of blijft het waterschap middelen inzetten om dit bedrag te verlagen?

De heer Barteld antwoordt dat het waterschap probeert om onrechtmatigheden te voorkomen en dit naar nul te krijgen.

De heer De Vos benoemt de voortgang van de KRW maatregelen die voor ons uitgeschoven worden en dus ook de inzet van middelen. Mogelijk komt het waterschap op een punt dat er besloten moet worden of bepaalde maatregelen niet uitgevoerd gaan worden. Dit voelt frustrerend.

Mevrouw Woortman brengt enige nuancering aan door te benoemen dat er ook heel veel projecten wel uitgevoerd zijn. De portefeuillehouder deelt echter de frustratie. De urgentie wordt gevoeld. Gekeken zal moeten gaan worden naar dat wat wel haalbaar is. Er worden stevige gesprekken met de provincie gevoerd voor meer duidelijkheid, die vervolgens ook weer naar het Rijk kijkt. Het waterschap verwacht ook niet heel veel versnelling daarin op dit moment. Tegelijkertijd spant het waterschap zich op dit moment maximaal in om te realiseren wat kan en, met de beperkingen, te handelen waar we dat wel kunnen. Het betreft hier een gezamenlijke verantwoordelijkheid die niet overal even sterk gevoeld wordt.

Tevens vraagt *de heer De Vos* om een toelichting bij de voortgang programma kredieten waar een bedrag staat bij het Zuidlaardermeer voor 2028 van € 1 miljoen in relatie tot het Deltaplan Agrarisch waterbeheer (DAW).

Dit antwoord wordt opgenomen in een in een kader hieronder,

Voor het project Revitalisatie Rietoevers Zuidlaardermeer heeft het waterschap POP3+ subsidie verleend gekregen. Op basis van de DAW+ bestuursovereenkomst wordt een bedrag ter hoogte van een deel van het verleende POP3+ subsidie gereserveerd voor DAW+ projecten. Dit is op deze manier zichtbaar gemaakt in het programmakrediet.

Het vaststellingsverzoek voor de POP3+ subsidie is ingediend. Zodra de subsidie is vastgesteld worden de genoemde bedragen definitief bijgesteld.

Bevindingen:

De commissie neemt kennis van het voorstel om:

1. De jaarrekening 2024, met een voordelig resultaat van € 2.592.732,-, vast te stellen.

2. Het resultaat als volgt te bestemmen:

- algemene reserve watersysteembeheer; toevoeging voordeel	€ 1.217.827,-
- algemene reserve zuiveringsbeheer; toevoeging voordeel	€ 1.374.905,-
Totaal	€ 2.592.732,-

3. De volgende budgetten 2024 over te hevelen naar 2025:

- Onderzoek zinkers VKA	€ 50.000,-
- Nieuw financieel- en projectbeheersingssysteem	€ 200.000,-

- Rekenkamer	€	30.000,-
- Communicatie	€	30.000,-
Totaal	€	310.000,-

4. Kennis te nemen van de voortgangsrapportage Masterplan Kaden 2024.

4. Voorjaarsrapportage 2025

De heer Duintjer vraagt, naar aanleiding van pagina 3, punt 6 'verkennen van de noodzaak en mogelijkheden van maatwerkregels' enige toelichting.

Mevrouw Woortman legt uit dat het instrumentarium beperkt is. Er zijn andere overheden die meer handelingsperspectief hebben als het gaat om een verbod op gebruik van bepaalde stoffen. Het Rijk moet daar keuzes in maken en het waterschap heeft geen dwingend handelingsperspectief.

De heer Duintjer vraagt naar aanleiding van 12-tal punten voor de KRW of er zaken/activiteiten blijven liggen of vertraging hebben door een beperkte capaciteit.

Mevrouw Woortman geeft aan dat dit bij de informerende bijeenkomst aan de orde is geweest. Een knelpunt binnen het waterschap is bijvoorbeeld de actualisatie van lozingsvergunningen. De vacature is ondertussen ingevuld maar daarmee is nog niet meteen de achterstand ingelopen.

De heer De Vos geeft aan dat het waterschap € 310.000,- niet uitgegeven heeft in 2024 en er budgetten zijn doorgeschoven naar 2025. In 2025 creëren we een tekort van € 310.000,- voor het uitvoeren van deze zaken terwijl er niet een overboeking van 2024 naar 2025 plaatsvindt. Hebben we dan aan het eind van het jaar weer een overschot?

De heer Bartelds geeft aan dat het werk in 2024 niet is uitgevoerd en in 2025 wordt uitgevoerd. Dit was niet voorzien in de begroting, dus dan wordt het daar een nadeel. Het betreft hier een 'papieren overschrijving van het budget'.

Bevindingen

De commissie neemt kennis van het voorstel om:

- Kennis te nemen van de voorjaarsrapportage 2025;
- In te stemmen met de 1ste begrotingswijziging 2025;
- Een krediet beschikbaar te stellen van € 120.000,- voor de aanschaf van nieuwe hydrologische software.

5. Kadernota 2026-2030

De heer Wolters vraagt met betrekking tot kwijtschelding welke vermogensgrens er nu wordt gehanteerd.

De heer Bartelds antwoordt dat de vermogensgrens gelijk is aan de inkomensgrens. Er zijn een aantal zaken die daarbij opgeteld worden zoals huur, ziektekosten e.d. Inwoners die voor 1935 geboren zijn mogen € 3.350,- extra bij het vermogen optellen. Gemeenten en sommige waterschappen trekken die vermogensgrens omhoog met € 1.000,- tot € 2.000,- waardoor de bandbreedte iets ruimer wordt.

De heer Wolters vraagt naar de wettelijke beperkingen en wettelijke mogelijkheden voor het verruimen in het kwijscheldingssysteem.

De heer Wolters vraagt over hoeveel inwoners met AOW het gaat.

Tevens vraagt de heer Wolters of het juridisch toegestaan is om AOW-ers te bevoordelen t.o.v. groepen met een vergelijkbaar inkomen.

Mevrouw Leenders vraagt naar een onderbouwing van de totaal € 300.000,- kwijschelding. De antwoorden worden nagegaan en weergegeven in het kader hieronder.

Er zijn momenteel vijf mogelijkheden voor gemeenten en waterschappen om de wettelijke kwijscheldingsregels (die in de Invorderingswet 1990 staan) te verruimen (dergelijke verruiming is alleen mogelijk als de wetgever daar toestemming voor geeft door het op te nemen in wetgeving):

1. Toepassen van een hogere bijstandsnorm dan de wettelijke 90% die het Rijk hanteert. Net als alle waterschappen hanteren wij een bijstandsnorm van 100%. Een hoger percentage dan 100% is niet toegestaan.
2. Voor AOW-ers niet de bijstandsnorm toepassen maar de iets hogere AOW-norm. Deze verruiming passen wij niet toe.
3. Voor het bepalen van het vermogen is het mogelijk tot € 2000,- extra vermogen mee te tellen. Deze verruiming passen we niet toe.
4. De kosten voor kinderopvang kan worden meegeteld bij de 'kosten van bestaan'. Hierdoor komt een aanvrager eerder in aanmerking voor kwijschelding. Deze verruiming passen we niet toe.
5. Voor ZZP-ers de privé-aanslag kwijschelden als een ZZP-er aan de normen voldoet. Deze verruiming passen we wel toe vanaf 2012.

Het toepassen van opties twee en drie hebben we in de bijlage bij de kadernota 2026 – 2030 uitgewerkt en op geld gezet. We hebben alleen naar deze twee opties gekeken, omdat de brief van Sociaal Werk Nederland en de daaraan gerelateerde FNV-actie over kwijschelding van 2 april zich beperkten tot deze twee opties.

Via het Noordelijk Belastingkantoor (het NBK) is gekeken of het toepassen van de verruiming op geld te zetten is. Het NBK gaf aan dat het mogelijk is, maar wel met een marge bekeken moet worden omdat nooit te voorspellen is wat het effect van het verruimen van kwijschelding is. Mensen die geen kwijschelding aanvragen kunnen dan bijvoorbeeld na het bekend worden van een verruiming ineens wél gaan doen.

Voor het verruimen van de vermogensnorm heeft het NBK gekeken naar het aantal mensen waarvan het verzoek om kwijschelding geheel of gedeeltelijk is afgewezen vanwege het hebben van te veel vermogen. Dat zijn er ongeveer 1200. Bij een gemiddelde aanslag van iets meer dan € 200,- resulteert deze verruiming in ongeveer € 250.000,- aan extra kosten per jaar.

Voor mensen die de AOW-gerechtigde leeftijd bereikt hebben zijn er ongeveer 80 afwijzingen. Hier speelt volgens het NBK een grote rol dat niet duidelijk is hoeveel mensen extra een beroep op kwijschelding gaan doen als de hogere AOW-norm wordt toegepast. Het NBK schat in dat het toepassen van de AOW-norm voor ons waterschap maximaal € 50.000,- gaat kosten.

De heer Janssen vraagt of de reactie van het algemeen bestuur op dit voorstel een houvast is voor de begroting van 2026.

De heer Bartelds geeft aan dat het algemeen bestuur vanavond inderdaad al een richting kan aangeven.

Mevrouw Lenting vraagt of de genoemde 8 fte, op pagina 3, structurele formatie is en deze fte's nog nodig zijn.

De heer Bartelds antwoordt dat het algemeen bestuur daartoe besloten heeft en dat de genoemde 8 fte's zelfs aan de krappe kant is en zeker nodig zijn.

Mevrouw Lenting vraagt of de genoemde inflatie van 2% voor de komende vijf jaar realistisch is. *De heer Bartelds* legt uit dat de inflatievoorspellingen van het CPB aangehouden worden en die voorspellingen zijn 2%.

Aansluitend noemt *mevrouw Lenting* dat de lastenontwikkeling tot 2030 op 3,3/3,4% blijft en vraagt waar die extra 1,3/1,4% stijging boven op de verwachte inflatie vandaan komt.

De heer Bartelds antwoordt dat dit onder andere wordt veroorzaakt door personeelslasten en kapitaalslasten.

Mevrouw Lenting ziet in de kostentoedelingspercentage dat categorie ongebouwd de komende jaren daalt van 21,5 naar 19,8 % terwijl de categorie ingezetenen gelijk blijft in percentage en vraagt waarom categorie ingezetenen gelijk blijft.

De heer Bartelds geeft aan dat dit wordt bepaald door de uitgangspunten die vorig jaar door het algemeen bestuur zijn bepaald. Het ingezetenen aandeel is op basis van normen bepaald en de rekensom die hieruit voortkomt heeft geleid tot de aangegeven percentages.

De heer Boter geeft aan, naar aanleiding van pagina 7 tweede alinea waar staat dat de stijging door de inzet van reserves niet verder afgevlakt kan worden, aangezien de inzet van de reserves slecht beperkt mogelijk is en dat tot ze op zijn of een het wettelijk niveau hebben bereikt. Dat staat hier dan ook voor 2026, dus daarna kun je die reserves niet meer inzetten?

De heer Bartelds geeft aan dat we hebben gezocht binnen de mogelijkheden om reserves aan te wenden. Uiteindelijk moet de totale begroting betaald worden en als je geen reserves meer hebt, dan moet het uit de heffingen komen. Voor 2026 is dit eruit gekomen.

De heer De Vos vraagt of de kadernota bedoeld is om kaders mee te geven voor de Kostentoedelingsverordening.

De heer Bartelds bevestigt dit. Hier ligt een kadernota voor die ook als basis gaat dienen voor de begroting en dus voor de tarieven en de belastingverordening die eraan gekoppeld is. Er is weinig speelruimte.

De heer De Vos concludeert dat ook met het nieuwe belastingstelsel weinig winst valt te behalen. *De heer Bartelds* geeft aan dat het helaas niet mooier gemaakt kan worden.

Bevindingen

De commissie neemt kennis van het voorstel om in te stemmen met de kadernota 2026-2030.

6. Rondvraag

De heer De Graaf vraagt of het dagelijks bestuur content is met het verloop van deze gecombineerde commissievergadering.

De heer Ten Brink geeft aan dat het algemeen bestuur vorig jaar heeft besloten te kiezen voor aangepast bestuurlijke structuur waar het gaat om de commissies. Financiële verantwoordelijkheid integraal bij de betrokken portefeuillehouders en een andere rol voor de commissie FAZ. Eén van de leerpunten was dat de jaarstukken in alle commissies behandeld werden wat leidde tot meer maar ook dezelfde vragen. Er wordt dit jaar met de fractievoorzitters geëvalueerd.

7. Sluiting

De heer Mooijman sluit onder dankzegging de vergadering.

Ongewijzigd/gewijzigd vastgesteld in de AB-vergadering van 2 juli 2025.

Jelmer Kooistra,
secretaris-directeur

Trevor Mooijman,
voorzitter